

# Hørings svar på ændring af GLM-bekendtgørelsen

---

Vipperød, den 28. maj 2014

Hørings svar fra Bæredygtigt Landbrug vedrørende ændring af GLM-bekendtgørelsen, Jeres j.nr. 14-8025-000089.

## Vi har følgende bemærkninger:

### 1. Baggrunden

Den officielle årsag til, at fødevareministeren har indført GLM-reglen, i folkemunde kendt som alpereglen, skyldes en kritik fra EU's Revisionsret i 2011. Kritikken går på, at Danmark regulerer jorderosion for det udyrkede areal, og mangler regler om jorderosion for det dyrkede areal. Der er med andre ord tale om en formel kritik, der ikke forholder sig til, hvorvidt der er et faktisk problem med jorderosion i Danmark.

Vores undersøgelser viser, at Fødevareministeriet i 2011 besvarede EU's Revisionsret vedrørende erosion. Synspunkterne fra ministeriets side var bl.a., at: "[...]risikoen for jorderosion er minimal[...]" og "[...]Vinderosion har tidligere været et problem i enkelte egne af Danmark, men plantning af mange læhegn i de mest udsatte områder, og en udbredt anvendelse af vinterafgrøder har begrænset vinderosion til et meget begrænset problem i Danmark. [...]"<sup>1</sup>. Dette er ret beset fornuftige synspunkter, der burde afspejles i en eventuel erosionsregel, hvis der endelig skulle udstedes en regel vedrørende erosion.

Ud af tilsyneladende ingenting tager Fødevareministeriet i november-december 2013 initiativ til at indføre alpereglen og kritikken af reglen er markant. Fødevareministeren blev indkaldt til samråd den 26. marts 2014 om alpereglen, hvor han bedyrede, at videnskaben kunne påvise, at der var et problem med erosion. Samtidig anførte Fødevareministeren, at videnskaben dog kunne fokusere reglen lidt mere. Resultatet af denne fokusering er nu udtrykt i den foreslåede regel, der nu er i høring.

Den foreslåede regel udtrykker en lempelse sammenlignet med den nuværende regel. Den foreslåede regel bygger imidlertid fortsat på de samme typer kriterier som den nuværende.

Det er en meget stor misforståelse, at vanderosion er et væsentligt problem. Dernæst er det en videnskabelig misforståelse, at det med bare rimelig sandsynlighed er muligt at forudse, hvilke arealer, der vil have en markant højere erosionsrisiko frem for andre arealer. Slutteligt vægter reglens administrative forhold (afgrænsningen på 5.000 m<sup>2</sup> og markblokafrænsningen) langt tungere end videnskaben. Alpereglen distancerer sig så væsentligt fra videnskaben, at reglen bliver vilkårlig og dermed netop ikke er fokuseret.

### 2. Hvorfor beskytte mod jorderosion?

Det er vigtigt at slå fast, at forordningens krav om at modvirke jorderosion ikke er udarbejdet for at beskytte miljøet, men for at undgå forringelser for jordens frugtbarhed. Der er ingen landmænd, der ønsker jorderosion, fordi det medfører udbyttetab. Det er vores vurdering, at den væsentligste erosion potentielt sker på de sandede jorde, fx i Vestjylland. Traditionelt set er dette løst af landbruget selv ved at plante læhegn og sidenhen

---

<sup>1</sup> DAS skema 2b.15 Krydsoverensstemmelse: GLM-krav for begrænset, jfr. DAS revision maj 2011.

<sup>2</sup> DAS skema 2b.15 Krydsoverensstemmelse: GLM-krav for begrænset, jfr. DAS revision maj 2011.

også vinterafgrøder. Der er samtidig mange nye afgrødespecifikke tiltag, der hele tiden er med til at formindske erosionen. Eksempelvis kan man med tidlig såning af byg i en senere sået majsmark begrænse erosionen – det er noget landbruget hele tiden afprøver og anvender i praksis.

På den måde løser landbruget det ubetinget væsentligste problem, i det omfang det faktisk findes, og imødekommer forordningens målsætning om at begrænse erosion.

I det føromtalt notat fremgår det imidlertid, at: "[...] Danmark anses erosion på dyrkede marker i mindre grad som en trussel for jordkvalitet og produktionspotentiale, men derimod mere som et miljøproblem når næringsstoffer og sediment transporteres til vandområder[...]". Synspunktet virker rimeligt i det forstand, at det understreger, at der ikke er noget problem med erosion på dyrkede marker. Hvis der endelig skulle være et problem, så er det transport af sediment og næringsstoffer til vandmiljøet. Denne udfordring håndteres dog allerede i dag gennem miljøgodkendelser, generelle regler og de kommende vandplaner. Det ville være magtfordrejning om GLM-reglerne skulle håndtere specifikke næringsstofproblemer til vandmiljøet.

### 3. Hvad er egentlig videnskaben på området?

I forbindelse med regeludstedelsen har Fødevareministeriet fremsendt de kriterier, der nu fremgår af den foreslåede regel til Århus Universitet (DCE) med henblik på, at få en videnskabelig vurdering af kriterierne. DCE har i den forbindelse udarbejdet et svar (notat) den 24. marts 2014 (2 dage inden samrådet). Der ud over er der i 2009 udarbejdet en rapport (DCE) om erosion, der er ment som et diskussionsoplæg. Af 2009-rapporten fremgår det bl.a., at Danmark er et lavrisikoområde, når det gælder vanderosion: "*Dramatiske vanderosionshændelser, som det ses i udlandet, er sjældent forekommende i Danmark, der normalt betegnes som et lavrisikoområde for erosion*".

#### Høj risiko for jorderosion ved vandafstrømning

En af betingelser i den foreslåede regel er, at arealet: "[...] har høj risiko for jorderosion ved vandafstrømning[...]". Det formodes, at risikokortlægningen er sket med assistance fra DCE. Det undrer os dog, at Fødevareministeriet tilsyneladende tilføjer en ekstra betingelse nemlig: "høj [risiko]". Vi ser frem til, at der redegøres for forskellige risikoniveauer, herunder en begrundelse for at skelne og fastlægge disse niveauer.

Uanset om der angives høj eller lav risiko, så henviser reglen til, at der skal være en risiko. Vi formoder, at risikoniveauet er fastlagt på baggrund af WATEM-modellen, der er en kvantitativ model. Dvs.

Fødevareministeriet altså må have fastlagt et kvantitativt beskyttelsesniveau, der er ens for hele Danmark. Vi ser frem til at få redegjort for om dette er tilfældet og hvad det i givet fald er.

Det vækker dog stærk bekymring om det videnskabelige niveau, når en af de førende forskere på området i en artikel udtaler: "[...] WATEM er på den ene side meget finopløst, fordi højdekortet er meget finopløst. På den anden side er der en række andre faktorer, som har betydning for den faktiske erosion. Fx er nedbør meget afgørende. Disse data er meget groft opløste, og vi kan derfor ikke med en høj grad af præcision forudsige, hvor der vil ske hvilken erosion, hvornår. Vi kan derfor kun give et risikobillede, der afspejler den langsigtede, gennemsnitlige erosionsrisiko på en mark.[...]"<sup>3</sup>.

En af de afgørende forudsætninger for, at der faktisk forekommer erosion skyldes nedbør. Man kan med forskerens egne ord ikke vide, hvor eller hvornår, der vil komme nedbør. På trods af markant videnskabelig

<sup>3</sup> <http://www.baeredygtigtlandbrug.dk/nyheder/2014/05/jorderosion-og-videnskab.aspx>

usikkerhed lægges modellen umiddelbart direkte til grund i reglen. Det er problematisk, fordi reglen jo bygger på den forudsætning, at det er muligt videnskabeligt at forudse, hvor og hvornår der opstår erosion.

### Hældning

I den nuværende regel er det en betingelse, at markarealerne skal hælde 12 grader eller mere for at være omfattet. Den foreslåede regel viderefører denne betingelse uændret. Problemet ved at inddrage hældningen som en selvstændigt betingelse er, at hældningen allerede indgår i WATEM-modellen og dermed allerede er blevet videnskabeligt vægtet i forhold til andre videnskabeligt relevante kriterier (klima, nedbør, bonitet, m.v.). Der er ingen videnskabelig begrundelse for, at netop hældningen skal have lige så meget vægt som hele WATEM-modellen i sig selv, hvor den i øvrigt er inddraget. Det ville være mindst lige så sandt at lægge særlig vægt på afgrøden, boniteten eller noget helt tredje.

En af de førende forskere på området udtaler i en artikel: "[...]Vi har aldrig lavet erosionsvurderinger, der kun har fokus på hældningen. Dette skyldes, at der netop er et væld af faktorer, der betyder, hvor hældningen er én af faktorerne. En videnskabelig model vil inddrage nedbør, afgrøder, jordforhold, klima, m.v. – og naturligvis også hældning. Hældningen skal derfor betragtes i sammenhæng med de andre faktorer [...]"<sup>4</sup>.

I det tidligere notat fremgår det ligeledes, at: "[...]Der er således ifølge forfatterne ingen umiddelbar sammenhæng mellem de tre hældningsklasser og forekomst af jorderosion. [...]". Fra sammendraget står det endnu tydeligere: "[...]Brug af 12 graders hældning som grundlag for at udpege potentielle risikoområder for vanderosion er en forenkling [...]".

Der er med andre ord ingen særlig grund til at vægte netop hældningen som et selvstændigt kriterium.

### 5.000 m<sup>2</sup>

Et af de kriterier, der sandsynligvis har størst betydning for udstrækningen af, hvor mange hektar landbrugsjord, der er omfattet af den foreslåede regel er, hvor stort et areal, der skal hælde 12 grader eller mere. I den nuværende regel er betingelsen 2.000 m<sup>2</sup>. Med den foreslåede regel er betingelsen ændret til 5.000 m<sup>2</sup>. Jo mindre arealangivelse, jo flere arealer vil blive omfattet af reglen. Der er altså tale om en lempelse. Vi har desværre ikke direkte adgang til højdedata og vi kan derfor ikke lægge lag ind over et digitalt kort, så vi kan se konsekvenserne af netop denne betingelse. Vores gæt er, at netop denne faktor er en af de væsentligste. Der jo er mange bakketoppe rundt om i landskabet som på korte stykker hælder mere end 12 grader.

Vi opfordrer Fødevarerministeriet til i høringsnotatet at redegøre for arealstørrelsen og betydningen for, hvor mange hektar landbrugsjord, der vil være omfattet af reglen. Man kunne passende angive arealstørrelsen, hvis arealangivelsen i den foreslåede regel var fx 500, 1.000, 2.000, 5.000, 10.000 hhv. 50.000 m<sup>2</sup>. Tallene behøver ikke være nøjagtige, men skal bidrage til at vurdere, hvor stor betydning denne afgrænsning betyder.

Det fremgår af sammendraget i det førnævnte notat: "[...]Udpeging af afgrænsede risikoarealer med en given størrelse, hvor pløjning og efterfølgende såning af vintersæd forbydes, **er alene et administrativt tiltag** [vores fremhævelse].[...]".

Det fremgår vist med al tydelighed, at reglens arealbetingelse ikke er videnskabelig, men alene er et administrativt tiltag. Det er helt utrolig svært at se begrundelsen for, at reglen bør indeholde en angivelse af arealstørrelse. Vi ser ikke, at der er nogen legitim administrativ begrundelse for at angive 50 m<sup>2</sup> frem for 10.000 m<sup>2</sup>. Med mindre der med angivelsen indgår overvejelser om, hvor meget areal, der bør være omfattet af reglen.

<sup>4</sup> <http://www.baeredygtigtlandbrug.dk/nyheder/2014/05/jorderosion-og-videnskab.aspx>

Sagt med andre ord, så udtrykker betingelsen i realiteten både økonomiske og juridiske overvejelser, fordi Fødevarerministeriet muligvis har overvejet, at reglen er et indgreb i en normal og lovlig råden over landbrugsjorden og dermed potentielt er ekspropriativ?

Vi ser frem til at få en nærmere redegørelse herfor.

#### Beliggende i markblok

Det er vores opfattelse, at markblokke er en teknisk (og juridisk) konstruktion, og under visse betingelser kan markblokkene ændres, fordi ændringen i en helt anden sammenhæng kan være hensigtsmæssigt, fx i en formue- eller offentligretlig sammenhæng. Samtidig kan der være tilfælde, hvor markblokke lapper ind over hinanden. Retstilstanden med den foreslåede bestemmelse medfører, at en ændring i markblokkene bevirker, at landmanden pludselig lever op hhv. ikke lever op til bestemmelsen. Det er hverken en forventelig eller forudsigelig retstilstand, og det er helt uforudsigelig og har ikke et videnskabeligt ophæng.

#### **4. En EU-standard for jorderosion**

Erosionskravet stammer fra en EU-forordning (73/2009). Set fra et EU-synspunkt giver kravet sådan set god mening, når man tænker på de mange forskellige geografiske, klimatiske forhold, m.v., der er i EU. En væsentlig prioritering for EU er at sikre tilstrækkeligt med fødevarer af høj kvalitet og samtidig en høj miljøbeskyttelse. Det giver særligt mening, at der kan stilles krav om virkemidler mod erosion til landbrug i fx meget bjergrige landskaber, hvor erosion kan udgøre en reel trussel. Beskyttelsesniveauet for erosion bør på linje med tilsvarende krav afstemmes inden for EU, så hvert enkelt land ikke opfinder egne standarder. Reglen betyder i sin nuværende og i den foreslåede form, at der i Danmark stilles alt for skrappe krav, mens der i andre EU-lande måske gøres alt for lidt.

Det er vores indtryk, at Fødevarerministeren ikke har til hensigt at overimplementere forordningens krav vedrørende erosion. Hensigten er jo ikke, at kravet skal gøre lige ondt på alle EU-lande. Hensigten må vel være, at erosion generelt i EU skal imødekommes.

Det er vores opfattelse, at den nuværende og den foreslåede regel er konkurrenceforvridende og udgør en overimplementering.

#### **5. Internet Markkort**

Den foreslåede bestemmelse henviser fortsat til Internet Markkort. I den foreslåede regel er versionsnummeret fjernet, hvilket ikke ændrer væsentligt på den principielle kritik vi har af, at reglen fortsat henviser til Internet Markkort.

Almindeligvis er kortværk alene vejledende, dvs. en del af de oplysninger, der indgår til oplysningen af de faktiske omstændigheder i en sag. For lokalplaner udgør kortmaterialet dog en del af regelgrundlaget, idet kortbilag til lokalplanen kan være afgrænsende for, hvor lokalplanens rådighedsbegrænsninger gælder. Efter ordlyden af den foreslåede regel er Internet Markkort imidlertid både gjort til en del af retsfaktum og af regelgrundlaget, således at kortets angivelse bestemmer, hvordan bestemte lokaliteter retligt klassificeres med de retsvirkninger, der herefter følger af bekendtgørelsernes regler, hvilket svarer til, hvad der fx gælder for kortbilag til lokalplaner. Der er imidlertid den væsentlige forskel, at mens kortbilag til lokalplaner er endelige, ændres angivelserne på Internet Markkort løbende, uden at disse ændringer er undergivet en særlig procedure.

Denne labile retsstilling, hvor en medarbejder i en styrelse ved ændring af et digitalt kort kan ændre retsstillingen er efter vores opfattelse retssikkerhedsmæssigt dybt problematisk og uacceptabel.

Vi opfatter reglen som en markant ændring i borgernes og offentlighedens retsstilling. Fremover kan der støttes ret på udpegninger, hvor arealerne fremgår af Internet Markkort. Denne retstilstand vil ikke alene skabe praktiske vanskeligheder, men er efter vores opfattelse tillige et principielt juridisk problem. Det er vores vurdering, at hvis kortværket i Internet Markkort skal udgøre en del af retsfaktum og være bestemmende for, hvad der gælder, skal fremtidige ændringer af kortværket være underlagt de samme juridiske formkrav, der i øvrigt gælder for ændring af bekendtgørelserne.

Dette synes ikke at være Fødevarerministeriets udlægning, idet den foreslåede regel fortsat fastholder samme synspunkt. Spørgsmålet er efter vores opfattelse principielt og væsentlig, fordi det har meget stor betydning for vores medlemmers retsstilling.

Vi har tidligere klaget til Ombudsmanden, og sagen ligger nu hos NaturErhvervstyrelsen, hvor vi ser frem til at modtage svar på Ombudsmandens henvendelse. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at problemet fortsat er aktuelt i GLM-bekendtgørelsens § 7 og fortsat er aktuel med formuleringen af den foreslåede ændring af GLM-bekendtgørelsens § 8.

## 6. Administrative og økonomiske byrder

Fødevarerministeriet har opgjort de direkte berørte alpearealer til 236 hektar jord i omdrift. Hertil kommer dog permanent græs, udyrkede arealer samt trækulturer og havefrø. Fødevarerministeriet opgør, at der i alt er 2.631 hektar jord direkte omfattet. Hertil skal der ifølge opgørelsen lægges 3.800 hektar, der er det indirekte berørte areal. Det samlede berørte areal er altså 6.431 hektar.

Vi savner en tydelig opgørelse over hvordan det indirekte berørte areal er opgjort. Hvis det kun er pletterne inde midt i marken, så er det ikke en tilstrækkelig opgørelse. Der vil fremover være betydelige arealer, der er urentable at drive, fordi de bliver til fjerntliggende pletter. Der ud over er der grænser for, hvor tæt landmanden tør køre på de udpegede arealer, fordi landmanden mens han kører i traktoren jo ikke kan vide om han er inden for eller uden for de pågældende arealer. Dette faktum er også væsentligt for opgørelsen af det indirekte berørte areal.

Vi ser frem til, at Fødevarerministeriet i høringsnotatet redegør for driftstab og jordværditabet for det direkte og det indirekte berørte areal, og samtidig redegør nærmere for, hvordan det indirekte areal er opgjort.

## 7. EU-retten

### De EU-retlige principper

Det fremgår af en række domme fra EU-Domstolen, at når medlemsstaterne vedtager foranstaltninger til gennemførelse af en EU-retlig bestemmelse, er de ved udøvelsen af deres skønsbeføjelse forpligtet til at iagttage de almindelige principper i EU-retten, herunder proportionalitetsprincippet. Endvidere skal sådanne foranstaltninger overholde grundlæggende rettigheder såsom ejendomsretten.

### Det EU-retlige proportionalitetsprincip

Det EU-retlige proportionalitetsprincip kræver bl.a., at det tilstræbte formål forfølges på den mindst indgribende måde. De nærmere krav er, at nationale regler skal være egnede, nødvendige og forholdsmæssige. For, at en regel skal være proportional, så kræver det bl.a., at der er pågået en proces, hvor man identificerer problemet,

problemets omfang, vurderer forskellige løsninger og sammenholder indgrebet med alternative løsninger og øvrige interesser i øvrigt (miljø, samfund, erhverv, m.v.).

Vi ser frem til, at der i høringsnotatet redegøres for de vurderinger, der er foretaget før reglen er udstedt vedrørende de forskellige erosionsformer, hvad konsekvenserne er for de enkelte erosionsformer. Det virker som om, at der eksempelvis slet ikke er foretaget nogen vurdering af betydningen af vinderosion, der må formodes at være den væsentligste potentielle erosionsform. Efterfølgende kunne man jo have nået frem til det resultat, at problemet allerede var løst og indsætte en rimelig og proportional regel, der har et indhold, der opfylder forordningen og ikke medfører nye byrder for erhvervet. Vi ønsker at indgå i dialog med fødevareministeren om en fremtidig erosionsregel, så der ikke lægges usaglige og unødige byrder på erhvervet.

### Ejendomsretten

Ejendomsretten er en af de grundlæggende rettigheder efter EU's charter, jf. artikel 17. Det er slået fast ved EU-domstolen, at ejendomsretten er en grundlæggende rettighed, der skal respekteres. Ejendomsretten udgør ikke nogen absolut rettighed, men skal ses i sammenhæng med sin funktion i samfundet. Udøvelsen af denne ret kan derfor underkastes begrænsninger, forudsat at disse er nødvendige for at tilgodese almene hensyn, og at de, henset til det tilstræbte formål, ikke udgør et uforholdsmæssigt og uacceptabelt indgreb, der krænker selve den garanterede rettigheds kerne.

Der ud over strider den foreslåede regel mod Grundlovens § 73, fordi reglen efter vores vurdering umuligt kan retfærdiggøres af hensyn til almenvellet.

Slutteligt er det et krav efter EU-retten, at der er foretaget en vurdering, der påviser, at reglen er forholdsmæssig og acceptabel. Hvis denne vurdering ikke er foretaget eller vurderingen viser, at reglen er uforholdsmæssig og uacceptabel, så er reglen i strid med EU-retten og dermed ugyldig. Vi ser frem til at få en redegørelse i høringsnotatet om, hvorvidt der er foretaget en tilstrækkelig vurdering. Herunder må det belyses, hvorvidt Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering eller en tilsvarende instans har foretaget en vurdering af de administrative og økonomiske byrder af reglen. Hvis dette er tilfældet, så ser vi frem til at deres vurdering vedhæftes som bilag til høringsnotatet. Hvis der ikke er foretaget en vurdering, så ser vi frem til en redegørelse for hvorfor en sådan vurdering ikke er foretaget.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at sammenligningsgrundlaget bør være i forhold til situationen før den nuværende regel trådte i kraft. Dette skyldes, at den nuværende regel i realiteten aldrig har fundet anvendelse, fordi reglen først finder anvendelse fra høst. Det vil give et stærkt manipulerende billede, hvis den nuværende regel udgør sammenligningsgrundlaget.

## **8. Der er behov for en ny landbrugspolitik**

GLM-reglerne har nær tilknytning til KO-reglerne, idet overtrædelse af GLM-reglerne kan betyde et træk i EU-støtte til landmanden. Hele regelsættet er opbygget på umiddelbare regler. Det betyder, at hvis der foreligger et bestemt faktum, så indtræder der under visse betingelser en bestemt retsfølge for landmanden. Sådanne regler er enkle og billige for ministeriet, fordi ministeriet lægger op til, at kontrollanterne alene skal konstatere om et forhold er overholdt eller ej. Desværre er virkeligheden ikke firkantet, hvorfor reglerne i praksis opleves som fremmedgørende og bidrager til at skabe en kløft mellem landmanden og myndighederne. GLM- og KO-reglerne bør fremover bero på mere generelle principper og en samlet konkret vurdering for den enkelte landmand. Pointsystemerne bør afskaffes og mere redegørende og individuelle afgørelser bør sættes i dets sted.

I forbindelse med markarbejde er landmanden reelt uden chance for at vide, hvornår han kører på et af de omfattede arealer og hvornår han ikke gør. Hvis kontrollanten konstaterer, at landmanden har kørt på et alpeareal, så er der en ikke ubetydelig risiko for, at myndighederne vurderer, at det er gjort med fortsæt. Konsekvensen er, at landmanden dermed minimum skal trækkes 20 % i EU-støtte. Kontrollen vil måske fremover kunne bero på konstatering af luftfotos, så er det endnu billigere og enklere (for myndighederne). Hvis man kombinerer det med, at alpekortet jo ikke er et fast og entydigt kort, men derimod løbende kan og vil blive ændret af styrelsesmedarbejdere, så ved ingen landmand sig sikker på, hvor der kan være alpearealer og hvor der ikke er. Vi er for længst ovre i en absurd retstilstand, der savner formål, er landbrugsfjendtlig og skaber en dybere kløft mellem landmand og myndighederne.

Samtidig så er det vel sådan, at NaturErhvervstyrelsen vel også for dette krav beholder 25 % af den EU-støtte som trækkes fra landbruget. Vi ser frem til at få en redegørelse for hvad NaturErhvervstyrelsen har budgetteret med i KO-indtægter på den nuværende og den foreslåede regel.

## 9. En fremtidig regel

Vi anerkender, at forordning 73/2009 stiller krav om, at der skal være regler for erosion. Vi står til rådighed for at indgå i dialog om en fremtidig erosionsregel. Vi er af den klare opfattelse, at der kan udarbejdes en regel angående den væsentligste potentielle erosion, nemlig vinderosion for sandede jorde. En sådan regel mener vi kan udarbejdes på en måde, så den afspejler et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau uden der kommer nye byrder for landbruget. Vi håber, at fødevareministeren vil indgå i dialog om en kommende regel.

## 10. Specifikke bemærkninger til den foreslåede regel

"[...]værende jordbearbejdning (pløjning)[...]"

Det er uklart hvad der menes med begrebet. Det bør tydeligt fremgå af bekendtgørelsen hvilke typer af aktiviteter, der er lovlige og hvilke, der er ulovlige. Det er et væsentligt retssikkerhedsproblem, hvis ikke dette tydeliggøres i selve bekendtgørelsen. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at dette gøres i vejledning eller tilsvarende. Det er væsentligt at have i erindring, at en overtrædelse af reglen kan koste landmanden et træk i EU-støtten.

## Konklusion

Det virker som om, at Fødevareministeriet med den nuværende og den foreslåede alperegel anskuer virkeligheden gennem et sugerør. Der anskues et uhyre smalt udsnit af virkeligheden. For det første er der ikke noget reelt problem med erosion og slet ikke vanderosion. Hvis der endelig skulle være et problem med vanderosion, så skal dette løses gennem vandplaner, generelle regler, husdyrgodkendelser, m.v., ikke gennem GLM-reglerne, da dette vil være magtfordrejning.

Hvis der endelig skulle være et potentielt problem med erosion, så er det væsentligste potentielle formentlig vinderosion på sandede jorde i fx Vestjylland. Vi er af den opfattelse, at det vil være muligt at formulere en saglig og fornuftig regel, der på den ene side vil opfylde kravene i forordning 73/2009 vedrørende erosion og samtidig ikke vil give erhvervet nye byrder.

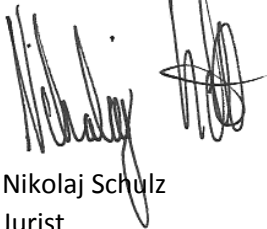
Den nuværende og den foreslåede regel anser vi for at være et indgreb i en eksisterende lovlig råden og dermed i strid med grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed. Vi mener i øvrigt, at reglen ikke er proportional, fordi reglen savner formål og der ud over hverken er egnet, nødvendig eller forholdsmæssig.

Slutteligt mener vi, at den bagvedliggende videnskab, herunder forståelsen og anvendelsen af bl.a. risikobegrebet er fuldstændig misforstået. Videnskaben på området kan anvendes som væsentlig information i forbindelse med planlægning af områder, hvor der er risiko. Det er en videnskabelig fejlopfattelse, at hældningen skal udgøre en selvstændig betingelse (det er allerede indeholdt i modellen). Markblokkkravet er et administrativt krav og giver ikke videnskabelig mening. Videnskaben kan ikke oversættes til en umiddelbar regel som Fødevarerministeriet vedholdende prøver på. Den væsentligste faktor for afgrænsning af hvor meget landbrugsareal, der er omfattet af alpereglen er sandsynligvis det administrative krav (5.000 hhv. 2.000 m<sup>2</sup>) og markblokafrænsningen. Det er bekymrende, fordi netop disse krav er administrative og ikke videnskabelige. Alt i alt er reglen ikke sagligt begrundet.

Førende forskere på området anfører, at videnskaben på væsentlige punkter er grovopløst og bør understøttes af konkrete vurderinger. Der ud over anføres det, at landskabsformen er afgørende, hvilket jo typisk kun kan afspejles, hvis videnskaben inddrages i forbindelse med planreguleringen. Slutteligt siger en førende forsker, at: *"[...]Derudover så mangler vi en bred debat, og saglig debat, om hvilket erosionsniveau, der anses for acceptabelt ud fra hensyn til bæredygtighed, men også til økonomi i landbruget og i samfundet generelt.[...]"*.

Vi opfordrer til, at den nuværende regel ophæves og den foreslåede regel ikke udstedes. Efterfølgende bør der etableres en dialog om hvordan Danmark kan leve op til den formelle kritik, der er kommet fra EU's Revisionsret uden landbruget belastes yderligere.

På vegne af Bæredygtigt Landbrug og med venlig hilsen



Nikolaj Schulz

Jurist

Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 60 14 12 30

E-mail: [nsc@baeredygtigtlandbrug.dk](mailto:nsc@baeredygtigtlandbrug.dk)

Web: [www.baeredygtigtlandbrug.dk](http://www.baeredygtigtlandbrug.dk)

